

Штормове попередження. Хурделиця

Буревій зі снігопадом постійно змінював напрям вітру. Жбурляв сніг, наче шерсть кудлатого пса, з такою неймовірною силою, що Сергій фізично відчував, як авто ледь тримається дороги. Він їхав максимально швидко в таких надскладних умовах, із силою повертав кермо на автобані, намагаючись триматися на однаковій відстані від відбійника та займаючи середню смугу. Так швидко, як він, не їхала жодна автівка, яких, із зрозумілих причин, не так уже й багато траплялося дорогою. Кілька автобусів, джипів та великих машин преміум-класу. Усі фури стояли на спеціально прилаштованих для них узбіччях. Водії, очевидно, сиділи там-таки, поруч у кнайпах, і цмудили пиво або глінтвейн, втішаючись можливістю перепочити між постійними роз'їздами.

Ураган налетів несподівано. Уже начебто й весна прийшла: кінець березня. Але утворився якийсь вир у вищих шарах атмосфери, як повідомили метеослужби різних європейських країн, і схід Німеччини та захід Польщі за кілька годин укрив півтораметровий шар снігу, температура різко впала нижче 30 градусів за Цельсієм. Природа останнім часом дивувала своєю непередбачуваністю та вибуховим характером: за статистикою, кількість

надзвичайних погодних катаклізмів щороку зростала на сім відсотків. Сніги в Сахарі, зникнення повноводної річки в Перу, танення архаїчних льодовиків в Арктиці та Антарктиці, безпрецедентні кількамісячні пожежі в Австралії... Усе йшло шкереберть, і екосистема Землі виразно демонструвала своє обурення.

Зачинилися всі садочки й школи, в аварійний режим роботи перевели електро- й атомні станції. Радили не виходити на вулицю, особливо дітям та літнім людям, і скасувати дальні поїздки легковиками. Однак прогноз дали надто пізно, і велика кількість люду не просто потрапила в сніговий полон, а повсякчас передавала повідомлення про зіткнення та аварії на автошляхах. І саме з приватних повідомлень і блогів Сергій найперше дізнався про величезну автокатастрофу на автобані Дрезден — Краків, яким мала повертатися зі своїх флористичних курсів Вікторія. Її телефон мовчав уже кілька годин, і Сергій, недовго думаючи, скасував усі операції наступних двох днів та шугонував на своєму «ленд ровері» назустріч коханій.

Чоловіка тривожила мовчанка її телефона, раз у раз беземоційний голос повторював: «Абонент не в мережі». Останнє повідомлення від Віки було ще вісім годин тому: «Тут якийсь справжній буран. Автомобілі стоять. Невідомо, чи довго це триватиме». Після того Сергій ні про що не міг думати. Пацієнт слухав відсторонено. Спочатку хотів просто зачинитись у своєму кабінеті та зайнятися

паперовою роботою, але зауважив, що протягом двох годин гуглив новини з-за кордону. Нерви не витримували, до кабінету повсякчас хтось поривався зайти, він сердився, відгавкувався, лякаючи хворих. Зрештою, ті, хто звик до таких його випадів, просто йшли, не розраховуючи на спілкування з лікарем сьогодні.

— Ганно Павлівно! — Сергій рывкнув у прочинені двері. — Зайдіть терміново!

Старша медсестра стурбованим поглядом окинула головного й кулею вилетіла з процедурної, почувши такий настрій шефа. Щільно зачинила за собою двері в кабінет.

— Що сталося?!

— Нічого такого, — на ходу зачиняючи сейф і одночасно вдягаючи пуховик, заспокоїв її завідувач. — Мушу йти вже, але мене два-три дні не буде. Контролюйте тут усе. Планові операції я переніс на наступний тиждень. Ургентні, як і завжди, проведе Світлана Петрівна. Я її зараз попереджу, що їду.

— Зрозуміла, але як же бути з Локацькою? Я її не зможу стільки часу тримати на знеболювальних!

— Ганно Павлівно! Ви мене чули?!

Медсестра завмерла в передчутті «наїзду». У таких випадках з ним краще тримати безпечну дистанцію.

— Так! Трамадол?! — видихнувши, обережно перепитала.

— З усіма питаннями до Світлани Петрівни!

Гучно гримнули двері за його червоно-чорною курткою, і почулося поспішне збігання сходами вниз до авто.

Вітер завивав так само гучно, як у кінотеатрі з акустичною системою *Dolby Surround*. Сергій ніколи раніше не чув і не бачив такого сніговію. Вгорі було темно й одночасно біло-біло. У якійсь опуклій частині видноколу не виділялося нічого, окрім заметених машин. Видавалося, наче дивишся через округле шкельце з діоптріями. Дорога рівною пуховою ковдрою миттєво встелялася за кожним проїжджаючим автомобілем. І що ближче він був до колишнього німецького кордону, то більше автівок косо стояли на узбіччі, ніби розкидані якимось велетнем. Легковики, якими зазвичай користуються європейці, не призначені для таких суворих умов, тому першими здавалися в боротьбі зі стихією. Лише поодинокі позашляховики досі продовжували майже навпомацки рухатися вперед на мінімальній швидкості. Буран посилювався. Та Сергія хвилювало тільки те, що на зустрічній смузі автобану він зауважив спершу кілька сплюснутих докупи машин, а тоді за ними кілька рядів автівок, які врізалися в попередні, ніби падаюче доміно. Його серце завмерло й закалатало. Він наче відчував дежавю...

Далі їхати не зміг: усі смуги попереду були переповнені автомобілями. На щастя, праворуч розгледів з'їзд на стоянку, куди звертали деякі маши-

ни. Різко повернув і, стримавши сигналом інші автівки, просунувся поміж ними для паркування. Залишив там свого залізного коня і, натягнувши капюшон на голову, кинувся вздовж відбійника, розглядаючи кілометрову аварію на зустрічних смугах. Серцем відчував, що Вікторія застрягла десь попереду, там мав бути їхній автобус. О, ліпше б вона взяла квитки на літак! Принаймні рейс відклали б, і зараз він би не почувався ні живим ні мертвим, як відображення в дзеркалі.

Він думав, що бігтиме, проте ледь ішов. Сніговій плював в обличчя, заліплюючи очі, пекуче різав, ніби скальпелем, шкіру і примерзав до повік. Сергій одягнув капуцу¹ куртки, щільніше обмотав шию шарфом аж до самісіньких очей. Дихати було важко, але хоч щось стримувало завірюху перед очима й носом. Він рішуче долав замети й перебирався через авто. Нелегко було це робити в зимовому одязі та важких черевиках.

Одразу пригадалися тріскучі морози й буревії дитинства. Коли мама замотувала в незручний совєцький одяг, типу унісекс: важезну шубу з цигейки протилітного кольору коров'ячих пляцків² та цупкі й нееластичні валянки. А зверху вся та мода в снігопад обмотувалася шерстяною хусткою з френзлями³. Почувався голубцем на саночках.

---

¹ Капюшон (пол.). — Тут і далі прим. авт.

² Пляцки — коржі (пол.); тут у переносному значенні — коров'ячі екскременти.

³ Бахрома, торочки (діал.).

Швидко втомлювався від надмірної ваги та неймовірних зусиль хоч якось рухатися. Повертався додому мокрий, мов після душу. А якщо забувся і закатався на санчатах з сільськими дітлахами, яким не звикати до вибриків природи (навіпаки — це все було в радість), то, відпочиваючи від втоми на морозі, підхоплював бронхіт чи яку іншу «заразу». Але це поки був малюком, а як пішов до школи, то вже весь той ненависний скафандр розстібав, скидав поблизу портфелика й катався на санчатах в одному светрі. Увесь запашілий, вільний і до дідька щасливий. Та й не хворів відтоді жодного разу, лише щоки міг відморозити чи пальці коцюрбли від мокрого снігу.

Сергій зауважив боковим зором, випірнувши зі своїх спогадів, що на зустрічній творилося казнащо. Могли бути потерпілі. Швидка сюди точно добереться нескоро. Гелікоптери не літали, а дорожнє полотно вцент було забите автомобілями й фурами. Автобусів поки не видно. Він перескочив другу половину роздільної смуги і йшов уздовж щільної шеренги машин, що нагадувала багаточаровий бургер на боці. Хтось вліпився в переднє авто скоса, намагаючись уникнути зіткнення, а хтось з усієї швидкості вдарився, аж капот підскочив. Тріснуте скло, побиті фари, покручений метал, але поки що було без жертв. Одна з фур з'їхала в придорожній кювет, перевернувши вантаж. Та всі були живі-здорові. Люди повиходили з машин, марно намагаючись зловити стільнико-

вий сигнал: мобільний зв'язок не працював. Картина нагадувала кадри з якогось американського блокбастеру про черговий армагедон і замерзання планети.

Раптом почув, як хтось волав «Hilfe!» німецькою. Це означало, що комусь таки потрібна допомога лікаря. Одразу ж почав пробиратися крізь бургер з машин до крайньої лінії автобану, де на боці лежав маленький «опельок». І з нього стирчали чийсь руки з ледь опущеного вікна. Стисненим грудним голосом ця людина продовжувала кричати, сподіваючись, що її почують. І не один Сергій намагався якнайскоріше дійти до волаючого — уже за кілька хвилин довкола авто зібралось кілька людей, які з силою витягли мужчину з його пастки. Допоки Сергій до нього добрався, виявилось, що той застряг між сидінням і вистріленою автоподушкою безпеки. Усі розступилися на його прохання і пояснення, що він лікар. Постраждалий не мав пошкоджень, був пристебнутий ременем безпеки під час інциденту й відбувся легким шоком та забоєм грудної клітки. Люди повернулися до своїх машин, попередньо допомігши перевернути «опеля» на його рідні чотири колеса.

Сергій довго йшов дорогою назустріч сніговію і внутрішньо злився сам на себе — і на Вікторію також. Не послухала його й таки поїхала на ті кляті курси. Була впертою й затятою, якщо втовкмачила собі щось у голову. Її не зупиняло нічого, навіть

загроза зриву вагітності під час найбільш критичних днів. Він описував їй усі можливі небезпеки, а вона лише відмахувалася, мотивуючи це «лихом з великого розуму». Справді, усі аналізи були в нормі, і фіброміома хоча й збільшувалася в розмірах — що було логічним під час вагітності, — та не критично. Тож Вікторія спакувала валізу з мінімальною кількістю речей і поїхала з Мар'яною спочатку до Варшави, а вже відтам — автобусом до Ейндговена. Супротив Сергія і відмова відвезти її до Польщі, якщо та не летить літаком, жінку не спинили. Назад вирішила повертатися також автобусом, аби дорогою відвідати сина в Кракові. Чому тоді вже не взяти квитки на зворотний рейс літаком, йому було невтямки. Адже й так робила все всупереч, а вони могли до Назара поїхати пізніше зі Львова з мінімальною загрозою її вагітності. Загадка — ота жіноча логіка.

Зненацька вдалині, посеред скупчення автівок і важких треків, перед колишнім німецьким кордоном у ще польському Згожельці Сергій зауважив мерехтіння сирен чи то швидкої, чи поліції — через липучий лапятий сніг розібрати щось ближче, ніж на відстані п'яти-десяти метрів, ставало все складніше. І чоловік активніше почав пробиратися вперед.

— Хтось потребує медичної допомоги? — німецькою і польською прокричав Сергій до далеkobійників, підійшовши впритул до кількох важковиків, що лежали на боці.

— Та тут уже всіх забрали швидкі, прошу пана, — відповів польською фацет¹ років тридцяти у лижварській куртці з капучою. — Он там автобус перевернувся.

Сергій внутрішньо стрепенувся. Серце закалатало.

— Автобус? Який?

— А хіба я знаю? Не видно, усе замело снігом. Кілька годин там лежить. А людей повезли в Ѓорліц.

— Чому аж через тунель?

— Так а де ж тут проїдеш?! До нас усе снігом перекрило — не добратися. То й добре для пацієнтів! У німців знають, як ліпше лікувати. А ти когось шукаєш, не?!

— Шукаю! У мене в тому автобусі могла їхати дружина, — відповів швидко й додав: — Вагітна.

— Ого! Не заздрю тобі, старий, — співчутливо відгукнувся. — А ходімо до мене в самохуд². Я тебе підкину й сам у Ѓорліці переночую. Для швидких розчистили дорогу з німецького боку.

— Дякую тобі, друже! — Сергій був сам не свій.

За півтори години він уже був у реєстратурі місцевої невеличкої лікарні, уцент забитої пацієнтами. Напевно, вона ще зроду-віку не бачила такого скупчення народу. Люд був усюди: у коридорах, палатах, на сходах, у ліфтах; лежали на ліжках, стояли, сиділи, хто як міг. Хтось стогнав, хтось плакав,

¹ Хлопець, тип (пол.).

² Автівка (пол.).

хтось волав про допомогу... Сергій інстинктивно кинувся, але його випередили медики госпіталю. Він опанував себе й підійшов до реєстраційної стійки, де заклопотана медсестра щось набирала на клавіатурі компа.

— Доброго вечора! — звернувся німецькою.

— Доброго вечора, пане! — відповіла вона, не підводячи голови, але зобразила на обличчі усмішку. — Я вас слухаю.

— Скажіть, прошу, чи є серед ваших пацієнтів Вікторія Добровольська?

— Зараз, хвильку. Уточніть, прошу, коли її могли привезти?

— Я не знаю насправді. Сьогодні, мабуть. Їхала рейсовим автобусом з Голландії до Польщі, у Краків, — висловив свої здогади спантеличений Сергій. — Її телефон не відповідає вже кілька годин.

— Вибачте, але серед сьогоднішніх потерпілих такого прізвища та імені немає, — скоромовкою відповіла дівчина. — Мені дуже шкода.

— Послухайте, я одразу не зорієнтувався. Це ж ніч! Отже, вона могла бути госпіталізована вчора ввечері.

— Вибачте! — Дівчина поглянула на нього винувато. — Я мала б здогадатися.

І за мить:

— Є така. Вона ваша родичка?

— Дружина!

— Тоді інформація лише для вас: госпіталізована з матковою кровотечею і струсом мозку.

— Далі! Де вона? — занервував Сергій.

— Пані Добровольська, — дівчина кинула дивний погляд, — зараз в операційній. Кілька...

— Де операційна?! — перебив він її. — Де?!

— Спокійно, сядьте, прошу, і почекайте.

— Я — хірург! Ви розумієте?! Там моя вагітна дружина в операційній!!!

— Заспокойтеся, будь ласка, — беземоційно та вельми переконливо попросила дівчина. — У нас дуже кваліфіковані спеціалісти. Прошу знайти собі місце й почекати. Усе буде добре!

— Я не можу чекати! — голосно, майже криком кинув Сергій і побіг за першим же санітаром із крапельницею.

По той бік свідомості

Віка летіла довгим світлим коридором чи то якоюсь трубою, де все було, як у звичайному передмісті: садиби, городи, люди, які на них поралися, великі ставки й невеличкі річечки, поля — засіяні й неорані, ліси та схили. І легко так їй було, радісно. Здавалося, що вона чує й відчуває тут кожну травинку, рослинку, жучка й метелика; розуміє кожну живу істоту й бачить її думки. Дивним і надзвичайно приємним було відчуття води, наче то вона сама і є, наділена свідомістю і неймовірним багажем знань, які раніше були незбагненними. Уся ця природна краса скручена у велетенську трубу із сонцем наприкінці тунелю, до якого вона ніяк не могла долетіти. Тому без особливих зусиль розглядала все довкола й зосереджувалася на предметах. Наприклад, вона в одну мить побачила поламаний дитячий годинник в одній із хатинок на узліссі і якось одразу зрозуміла, у чому причина поломки.

Людей вона не зустрічала, але відчувала різні сутності — доброзичливі й раді їй. Бачила багато різних опуклих куль, що світилися. Вони були всюди. Катувалися зі схилів, підстрибуючи поодинокі чи вкупі з іншими, такими ж фантастично кольоровими, але найдовше — з прозора-білими живими сферами. Деякі з них, підстрибнувши, здіймались у повітря і кудись пливли. Більшість — на яскра-

во-жовте світло наприкінці тунелю. Туди ж прямували й білосніжні хмаринки, легкі й також живі.

Узагалі все тут було живим, справжнім, у всьому пульсувало життя. Спочатку це трохи налякало Віку, але вона не відчувала загрози, бо сама могла, залишаючись собою, бути, ким хотіла. Їй стало за тишино й спокійно. Усі довкола були пов'язані якимось одним ментальним полем: обмінювались інформацією, ставали один одним.

Однак найбільше їй подобалося відчуття води! Воно було надзвичайно приємним і наповненим, якимось примарно-легким і глибоко хвилюючим. Вода мала стільки інформації і змісту, що годі було це все осягнути й збагнути, але Вікторія хотіла та дивним чином могла роздивитися все довкола й усе те зрозуміти.

— Я сплю? — виникло внутрішнє запитання.

— Ні, це не сон, — отримала відповідь, що наче також з'явилась у ній, — це інша реальність. Інший вимір.

— Як таке може бути? Це те, про що здогадувався... Ой, забула, хто? Знала й забула. — Запитання сипалися з неї, як новорічні забавки з мішечка.

— Хто, — почула у відповідь повтор. — А, так. Напевно, що так і є. Тут усе не так, як усі звикли раніше.

— Але мені це дуже подобається! Усе так щиро й тепло.

— Так і має бути. Тут не може бути інакше.

— Я хотіла б залишитися тут назавжди.

Світло, що наближалось до неї (чи вона до нього — це їй було незрозумілим), раптом залило собою все, і стало так затишно й добре, що вона враз згадала це почуття всеосяжної, безумовної любові й радості, гармонії і щастя. Вона купалася в цьому й хотіла зовсім розчинитися, щоб і самій стати цією суттю. Та враз осягнула слова:

— Ти не можеш зараз тут залишитися. У тебе ще багато незакритих питань.

— Але яких? — Вікторія геть нічого не пам'ятала: ніяких питань.

— Ти повернешся і все зрозумієш. Усе одно сюди прийдеш. Усі дороги ведуть сюди, — сказав хтось, і голос його був могутнім та спокійним, переконливим, хоча вона його не чула, а лиш знала про це.

— Я зрозуміла. А коли я повернуся, мені буде тяжко там, де я була?

— Повертайся, це необхідно, — вклалось у її свідомість — і все зникло.

І раптом вона опинилася там, де була давно-давно, кілька років тому. Бачила себе збоку. Тоді, коли Вікторія не дивилася новин, не слухала радіо й не гортала інтернету. Для неї це була гора сміття з непотрібної інформації, яка забивала голову й основне — крапа дорогоцінний час. Раніше жінка могла годинами сидіти у фейсбуці, шукаючи невідомо чого й невідомо навіщо. Несамовито барвиста й усміхнена стрічка новин малознайомих людей дратувала її, та ледь не магнітом приковувала

увагу. То було схоже на якусь наркотичну залежність, без якої не минав жоден день. Знала, хто й де відпочиває, з ким тусується і з ким розійшовся. Стан стосунків «усе заплутано» збивав з пантелику, бо й у самої тоді наче також був такий стан, але вона точно знала, як із нього вийде. І ця катавасія в голові ще тривала б нескінченно довго, якби одного дня жінка голосно не гримнула кришкою ноутбука, після того як повидаляла всі свої акаунти в соцмережах. «Доста! — сказала сама собі зі справжньою злістю. — Час зайнятися власною справою і собою, а не спостерігати ярмарок удаваного щастя та марнославства».

І життя потихеньку почало налагоджуватися. Але повсякчас так і кортіло знову заглянути в той паралельний світ яскравих барв чужого балу. Та Вікторія навчилася не думати про можливість відновлення своїх сторінок, постійно осмикуючи себе від тих згадок. Основним тоді було — відновити себе для світу, для нормального життя, спрямувавши його в потрібному, правильному руслі. Вона достеменно не знала й вагалася. Хапалася за всі пропозиції та можливості. Приходила додому втомлена й заповнена думками за день настільки, що геть не згадувала про ще якісь там інтернети. Відчула розпач і біль зрадженої жінки, хоча думала, що вже давно про це забула.

Потім раптово зрозуміла, що перестрибнула кілька років і побачила себе радісною і щасливою на квіткових полях за Жовквою. Поруч стояла сестра

Улянка, також усміхнена й задоволена врожаєм гладіолусів, що, як кольорові шаблі, стирчали із землі. Жінки переглядали записи в блокноті, порівнювали різні сорти квітів, щільність розсади та особливий аромат ледь розпущених пуп'янків. Поміж грядками йде Назар — красивий, високий, майже дорослий син. Дуже схожий на колишнього чоловіка. Вікторія відчуває неймовірно приємне тепло перебування поруч із сестрою, родинну підтримку й затишок, захоплення спільною справою, якою вони горять обоє.

І знову стрибок у часі. Вікторія на вечірці чи то чиїхось уродинах. Старий будинок та вишуканий інтер'єр. Жінка не сама, тут багато людей, схоже, лікарів, яких вона знає, і ті кличуть її на ім'я. Усі танцюють, розважаються. Багато напоїв і наїдків на столі. Вона чує телефонний дзвінок і виходить із гамірної кімнати. Вмикається відеозв'язок з незнайомого номера, але на екрані лише якісь руки-ноги, хтось щось шепоче... Вікторія відчуває хвилювання, жахливе серцебиття, усе враз темніє перед нею, і вона, як крізь сон, чує десь поруч пікання пульсоксиметра. Неймовірно настирне й різке біле світло тисне на очі звідусіль.